משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח
חיים בטוח

סקר בטיחות ילדים

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

סקר בטיחות ילדים

ערכת לימוד לכיתות ד'-ו'

כתבה: אביבה אלעזרי, אגף זה"ב , נגישות ואורח חיים בטוח

צוות היגוי: מקס אבירם, מנהל אגף זה"ב , נגישות ואורח חיים בטוח
אריאלה לברטי הכטלינגר, אגף זה"ב , נגישות ואורח חיים בטוח

מבוא

חלק מתפקידיו של בית הספר לקדם חינוך לבטיחות ילדים במטרה למנוע היפגעות ילדים. חינוך לבטיחות ילדים מורכב מהעלאת המודעות לסביבה בטוחה ולהתנהגות בטיחותיות. על בית הספר לרתום את התלמידים ואת ההורים כדי להטמיע תרבות של התנהגות הבטיחות בבית הספר, בבית ובשעות הפנאי. חינוך לאורח חיים בטוח מתקיים בבית הספר אך אינו מסתיים שם. אורח חיים בטוח מתקיים גם כשהתלמיד בביתו ובחייק משפחתו. לכן ראיתי לנכון ליצור פעילות שתשלב למידה והפעלה של התלמידים בשיתוף הוריהם. הקניית ההרגלים מגיל צעיר עשויה להשפיע על דפוסי חשיבה ולקבוע דפוסי התנהגות של אורח חיים בטוח בעתיד.

הלימוד בערכה זו מבוסס על רעיון של עריכת סקר בטיחות בית ההורים והחצר. הסקר שאותו יובילו התלמידים ייעשה בשיתוף ההורים. לקראת עריכת הסקר יתקיים בכיתה שיעור הכנה שבמהלכו יתודרכו במטרות הסקר ובאופן ביצועו. בסיום השיעור יצוידו התלמידים בשאלון הסקר. הכוונה הינה שהתלמידים יהיו נושאי המסר של בית בטיחותי ושל קיום אורח חיים בטוח.

לאחר ביצוע הסקר, יתקיים שיעור נוסף שחלקו הראשון יעסוק בשאלת האחריות האישית לבטיחות, ובחלקו השני ינותחו ממצאי הסקר.

אביבה אלעזרי

קהל היעד

תלמידי כיתות ד'- ו'

מטרות

1. מיפוי מצב הבטיחות בבית ההורים ובחצר הבית, לזיהוי כשלים שיש לתקנם
2. שמירה על בטיחות הבית ותיקון הכשלים שנמצאו **בסקר**
3. העלאת המודעות של התלמידים ושל הוריהם לקיום אורח חיים בטוח

עזרים

1. שאלון "סקר בטיחות הבית"
2. כרטסת משימה לקבוצה
3. רשימת סיכונים מבחינה בטיחותית בבית

מהלך הפעילות

שלב א' – שיעור הכנה לקראת הסקר

שלב ב' – ביצוע הסקר

שלב ג'- שיעור על אחריות וניתוח ממצאי הסקר

שיעור 1 - הכנה לביצוע סקר בטיחות הבית

מהלך השיעור

1. דיון בכיתה על מפגעים וסיכוני בטיחות הקיימים בבית ובחצר.
2. עבודה בקבוצות לפי כרטיסי משימה.
3. הסבר על אופן עריכת הסקר.

שאלות לדיון

1. אילו אביזרים המצויים בבית עלולים להיות מסוכנים לילדים קטנים?
2. האם מים שמשתמשים בהם בבית יכולים להוות סיכון לילדים במצבים מסוימים?
3. אילו אמצעי מיגון נחוצים בבית כדי למנוע סכנות אפשריות לילדים?
4. על מי לדעתכם מוטלת האחריות להישמר מפגיעה ולמנוע פגיעה אפשרית בילדים?
5. האם זכור למישהו מקרה של היפגעות ילד בבית ההורים?

עבודה בקבוצות

1. הכתה תחולק למספר קבוצות. כל קבוצה תקבל כרטיס משימה ודף תמונות של מצבי בטיחות וסכנה. בכל כרטיס משימה כתובה המלצה להתנהגות בטיחותית במצב מסוים.
2. התלמידים צריכים לגזור מדף המסוכנים שלושה פריטים שמתאימים להגדרת ההמלצה בכרטיס ולהדביקן במקום המתאים.
3. מתחת לכל פריט יש לרשום עצה למניעת הסכנה הבטיחותית.
4. בתחתית הכרטיס יש לרשום המלצות נוספות להתנהגות בטיחותית באותו מצב המופיע בכרטיס המשימה שלהם.

הכנת שלטים

1. כל קבוצה תכין שלט צבעוני ומעותר שבו אחת מההמלצות שלהם להתנהגות בטיחותית רצויה בנושא שעליו הם עבדו.
2. את השלטים מומלץ לתלות על הקיר בכיתה.

הסבר לביצוע הסקר

1. כל תלמיד יקבל דף שאלון סקר בטיחות הבית.
2. המורה יסביר / תסביר כיצד לבצע את הסקר ביחד עם ההורים.
3. את שאלוני הסקר צריך להחזיר למורה עם המלצות לתיקון כשלים שהתגלו.

רשימת הסיכונים מבחינת בטיחות הבית

שקע חשמלי לא מוגן	תרסיסי הדברה	ירחונים של מבוגרים	משחקי כדור
ערוצי טלוויזיה למבוגרים בלבד	סיר מים רותחים על הכירים	תרופות	סכין חיתוך
משחקים על חבל	מגהץ	מעקה למדרגות	מיבש שיער
חוטי חשמל גלויים	מספריים	תנור חימום חשמלי	קומקום חשמלי
אמבטיה עם מים רותחים	ילדים רצים ומשתוללים בבית ובחצר	חומרי ניקוי	הגבהת מעקה המרפסת
סורגים על חלונות	כירים (על גז או חשמל)	מחטים	אתרי מחשב שאינם מתאימים לילדים

כרטיס 1 - משימה לקבוצה

יש להכין כרטיסי משימה כמספר הקבוצות. בכל כרטיס משימה שהכנתם רשמו המלצה אחת מתוך

רשימת ההמלצות לכרטיסי משימה שבהמשך. לפניכם כרטיס משימה לדוגמה:

מומלץ להיזהר <u>ממים רותחים</u>

עליכם לגזור מתוך דף הסיכונים מבחינה בטיחותית את הפריטים המתאימים להמלצה הזו ולהדביקם במשבצות. מתחת לכל פריט רשמו המלצה שלכם למניעת הסכנה

הדבק כאן	הדבק כאן	הדבק כאן
רשמו עצה שלכם להתנהגות בטיחותית	רשמו עצה שלכם להתנהגות בטיחותית	רשמו עצה שלכם להתנהגות בטיחותית

רשמו מה עוד עלול להיות לא בטיחותי בהקשר לנושא שבכותרת-

_____

_____

<u>רשימת ההמלצות לכרטיסי משימה</u> (צריך כרטיס משימה אחד לכל משפט המלצה)

1. יש להרחיק את הילדים ממים רותחים
2. מומלץ להיזהר ממכשירים חשמליים פולטי חום
3. מומלץ להרחיק ממגע יד של ילדים חומרים מסוכנים וחומרים רעילים
4. יש להתקין אמצעי הגנה מנפילה של ילדים
5. מומלץ להרחיק מכשירים חדים מנגישות לילדים
6. יש למנוע אפשרות של התחשמלות
7. יש למנוע מילדים גישה לתכנים שאינם מתאימים לילדים
8. מומלץ להשגיח על ילדים כשהם משחקים בחצר הבית

סקר בטיחות הבית

שאלון לזיהוי התאמת הבית וסביבתו לבטיחות הילדים ולאיתור כשלים בטיחותיים

(הסקר יבוצע על ידי הילדים בשיתוף עם ההורים)

<table>
<tr><th colspan="5">חלק 1 – פרטי המשפחה והבית</th></tr>
<tr><td rowspan="3">פרטי משפחה:</td><td colspan="2">שם משפחה:</td><td>שם האם:</td><td>שם האב:</td></tr>
<tr><td>שם הילד/ה:</td><td colspan="3">אחים:</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">פרטי הבית:</td><td colspan="4">יישוב: שכונה: רחוב:
מספר בית:</td></tr>
<tr><td colspan="4">תיאר המבנה:
מבנה קבוע - בית פרטי / מבנה קבוע - בניין מגורים / אחר:_____</td></tr>
<tr><td colspan="4">בבית משותף באיזו קומה_____ בבית פרטי - מספר קומת בבית_____</td></tr>
</table>

בסיום עריכת סקר בטיחות הבית, רשמו כאן את הממצאים ואת הפעולות שיבוצעו לשם תיקון הליקויים.

סיכום הסקר

האם איתרתם ליקויים במהלך הבדיקה ?

האם בצעתם פעולה לתיקון?

חלק 2 - סקר בבית לזיהוי מצב הבטיחות וההגנה על הילדים				
	סמנו √ במשבצת (כן, לא)	כן	לא	הערות
בטיחות אזור הבישול	האם הקומקום והמייחם צמודים לקיר ורחוקים מהישג ידם של ילדים?			
	האם בזמן שמבשלים על הגז או חשמל הילדים רחוקים מהכיריים?			
	האם מניחים סירים עם תבשילים חמים רחוק מהישג ידם של ילדים ולא מניחים סירים על הרצפה שיתקררו?			
	האם שתייה חמה מוגשת הרחק מהישג ידם של ילדים ?			
	ילדים מתרוצצים ונעים בבית עלולים להיפגע בלי כל התראה, כיון שהם לא מודעים לסכנה. תנועה מפתיעה ליד תבשילים חמים כגון: מרק, קפה, תה יכולה לגרום להתהפכות של מגש, ספל, צלחת מרק על גופם. נוזלים חמים עלולים לגרום לכוויה חמורה תוך שנייה אחת בלבד. לכן יש להקפיד: להרחיק ילדים מאזור האירוח בזמן הגשת משקאות חמים לאורחים, בפרט על שולחן נמוך להרחיק מילדים חפצים חמים כדוגמת סירי בישול, בשעת הכנת האוכל, בארוחה ובכל עת לא להחזיק תינוק וילד קטן על הידיים בזמן הגשת משקה חם ובזמן בישול			
בטיחות בהחזקה ושימוש בחומרי ניקיון, הדברה ותרופות	האם חומרי הניקוי נמצאים במקום המונע גישה מילדים?			
	האם חומרי הדברה נמצאים במקום המונע גישה מילדים?			
	האם תרופות ויטמינים נמצאים במקום המונע גישה מילדים?			
	האם חומרי הניקוי וההדברה מאוחסנים באריזתם המקורית?			
	סקרנות של ילדים מתבטאת בחקירת הסביבה וברצון לבדוק כל מה שהם מוצאים. לילדים קטנים יש נטייה הטבעית להכניס כל דבר לפה. הם עלולים לנסות לטעום גם חומרים רעילים שריחם דוחה וטעמם רע. לכן חייבים להרחיק מילדים חומרים רעילים ותרופות שאסורים למאכל, לכן יש להקפיד: לשמור תרופות, חומרי ניקוי וחומרי הדברה במקום גבוה או נעול המונע גישה מילדים לאחסן תמיד חומרים אלו באריזתם המקורית (חומרים רעילים אסור לאחסן באריזות מזון המוכרות לילדים, זה עלול לבלבל את הילדים ולגרום להם לבלוע אותם). להחזיר חומרים רעילים ומסוכנים למקום, ***<u>מיד</u>*** לאחר השימוש			

		סמנו √ במשבצת (כן, לא)	כן	לא	הערות
בטיחות בחדר האמבטיה		האם בודקים את חום המים לפני שמכניסים ילדים לאמבטיה?			
		האם מרוקנים גיגיות או אמבטיה בסיום השימוש?			
		האם קיים ברז בטוח המגביל את טמפרטורת המים החמים? (50°)			
		האם השקע החשמלי באמבטיה מוגן מפני מים?			
		מים רותחים עלולים לגרום כוויה קשה בתוך שניה. טביעה עלולה להתרחש בשניות אחדות, גם במים הרדודים שבגיגית כביסה, באמבטיה או בריכה קטנה. בשל מבנה גופם ילדים עלולים להחליק וליפול למים ולא יצליחו לצאת. כשילד טובע לא שומעים אותו. לכן: ◄ בזמן רחצה משגיחים על ילדים בני לפחות עד גיל 4, כל הזמן ולא עוזבים אותם לרגע. ◄ מיד עם סיום השימוש בגיגית, הרחצה באמבטיה או בבריכה, מוציאים את המים או נועלים את חדר האמבטיה			
בטיחות מערכת החשמל		האם הכבלים של כל מכשירי החשמל בבית תקינים והתקעים שלמים?			
		האם כל השקעים (נקודות חשמל) שלמים ותקינים (במטבח ובחדר אמבטיה מוגנים ממים)?			
		האם מותקן מפסק בטיחות (מגן פחת) בארון החשמל של הדירה / הבית?			
		קצר חשמלי הוא סיבה מובילה להתחוללות שריפות. קצר חשמלי עלול להיגרם משימוש בשקעים לא תקינים וחוטי חשמל חשופים. מפסק בטיחות (מגן פחת) מונע זליגת חשמל הגורמת להצתה. לכן: ◄ השתמשו רק במכשירי חשמל תקינים בעלי תו תקן ◄ חזקו את השקעים והחליפו כל שקע שרוף או פגום, (שקע חשמל המשמיע רעשים יש להחליפו)			
		האם מותקנים בחדרי הבית גלאי עשן?			
		גלאי עשן מספק התרעה לתחילתה של השריפה. התרעה מוקדמת יכולה לאפשר בריחה מהירה מהבית ולהציל חיים, ואולי אף לכבות השריפה.			

	סמנו √ במשבצת (כן, לא)	כן	לא	הערות
בטיחות חדרי המגורים	האם בדלתות חדרי המגורים מותקן מנגנון המונע טריקה?			
	ילדים נמצאים לעתים לבד או עם חברים בחדרם, הם אינם מודעים לסכנה שבסגירת דלת בטריקה. אצבעותיו של ילד עלולות להיתפס בין הדלת למשקוף. ולהינזק ואף לקטיעה. מונע טריקה הינו מחסום שלא מאפשר סגירה מלאה של הדלת ובכך נמנעת טריקתה. לכן נקפיד: ◄ להתקין מונע טריקה על כל הדלתות שאינן נעולות.			
	האם החלונות בחדרים מסורגים או עם אביזרים להגבלת פתיחתם ל - 10 ס"מ?			
	חלונות מהווים גורם משיכה ועניין. ילדים עלולים לטפס אליהם וליפול למרות שהם "רק" מציצים החוצה. ילד לא יכול ליפול מבעד לסורגים או חלון שאינו פתוח. ◄ להתקין סורגים או מתקן המונע פתיחת חלון מעל 10 ס"מ. ◄ שימו לב כי רשתות למניעת כניסת חרקים אינן מונעות נפילה.			
	האם הארונות והכוננויות מעל גובה 75 ס"מ (בסלון ובאזור המשחק של הילדים) מקובעים לקיר?			
	ילדים הם סקרנים ושובבים, הם יכולים כחלק ממשחק, לנסות ולטפס על ארונות וכוננויות. טיפוס על רהיט עלול להוביל לנפילת הרהיט על הילד. ארון או כוננית שמחובר לקיר לא יכול להשתחרר גם אם מטפסים עליו וכך מונעים את נפילתו, ◄ לקבע לקיר כוננויות ורהיטי אחסון מעל גובה 75 ס"מ.			
	האם נותנים לילדים מתחת לגיל 5 לשחק עם שקיות ובלונים?			
	ילדים קטנים עלולים להכניס לפה בגלל סקרנות בלונים לא מנופחים, שקיות וצעצועים עם חלקים קטנים ובכך קיימת סכנת חנק. בלונים עלולים להתפוצץ ובלונים לא מנופחים מסוכנים לילדים, ◄ לא לתת לילדים קטנים לשחק עם בלונים. ◄ לא לתת לילדים לשחק עם שקיות פלסטיק.			

	סמנו √ במשבצת (כן, לא)	כן	לא	הערות
בטיחות מרפסות וגגות	האם קיים מעקה המקיף את כל המרפסת המגיע לפחות לגובה המותניים של מבוגר (1.05 מטר)?			
	האם המעקה מאפשר לילדים לראות דרכו ואין בו שלבים אופקיים או אלמנטים המאפשרים טיפוס?			
	האם רהיטים וציוד שניתן לטפס עליהם, נמצאים ליד מעקה המרפסת?			
	האם קיים מעקה לאורך כל גרם המדרגות המגיע לפחות לגובה המותניים של מבוגר (1.05 מטר)?			
	ילדים הם סקרנים ושובבים, הם יכולים, כחלק ממשחק, לנסות ולטפס על המעקה. מעקה גבוה מספיק והרחקת ריהוט שמאפשר טיפוס, ימנעו מהילדים לטפס על המעקה, וכך יגנו עליהם מפני נפילה. ◄ צריך לדאוג למעקה המונע טיפוס על המרפסת, בכל מרפסת בבית. להרחיק רהיטים וציוד מהמעקה, כך שלא יהיה ניתן לטפס עליהם. להשגיח על הילדים בזמן משחק במרפסת.			
בטיחות מדרגות בבית	האם המעקה מאפשר לילדים לראות דרכו ? ואין בו שלבים המאפשרים טיפוס?			
	האם יש שערים בשני צידי המדרגות (בבית בו יש ילדים עד גיל 3)?			
	ילדים קטנים הם סקרנים ומגיעים לכל מקום במהירות, אך אינם יציבים, לא מבינים מהי סכנה ויש להם פחות שליטה על הסובב אותם. גרמי מדרגות הינם מקום מועד לנפילה של תינוקות, במידה והם יגיעו אליהם. נפילה יכולה להתרחש גם בזמן עלייה וגם בירידה במדרגות. ◄ צריך להתקין שערים במעלה ובמורד המדרגות. לדאוג למעקה שלא ניתן לטפס עליו כדי למנוע נפילה בזמן שימוש במדרגות של הילדים הגדולים יותר.			

	סמנו √ במשבצת (כן, לא)	כן	לא	הערות
בטיחות החצר	האם חומרי הבעירה (נפט, סולר ומדליק פחמים) נמצאים במקום שהוא גבוה או נעול?			
	האם יש בחצר גדר המפרידה בין אזור חניית רכבים לאזור משחק לילדים?			
	האם מתקני המשחק בחצר מותאמים לסביבה? (טרמפולינה)			
	כאשר רכבים חונים במקום בו הילדים משחקים, הם עלולים לשחק מאחורי או ליד הרכב. כאשר נהג ייכנס לרכב בכדי לצאת לכביש, הוא עלול שלא להבחין בילדים, ובגלל מבנה הרכב גם לא יראה את הילד במראה האחורית. ולכן יש סיכוי גבוה שהנהג לא יבחין בילד הנמצא מאחורי הרכב וידרוס אותו. ◄ צריך לתחום אזור נפרד לחנייה ואזור נפרד למשחק ילדים בחצר. ◄ צריך להשגיח על הילדים הקטנים בזמן שהם בחצר.			
בטיחות בריכות	בקיץ, האם מרוקנים בריכות מתנפות או בריכות מפלסטיק בסיום השימוש?			
	האם מכסים ומגדרים בריכות גדולות?			
	טביעה עלולה להתרחש בשניות, גם במים רדודים של בריכה קטנה, ולא שומעים שילד טובע. ילדים סקרנים וכאשר יש בריכה עם מים הם ישחקו בה. בגלל מבנה גופם וגילם לא יצליחו לצאת אפילו ממים רדודים. בזמן רחצה נשארים עם ילדים עד גיל 4 לפחות כל הזמן ולא עוזבים אותם לרגע. ◄ מיד עם סיום השימוש בבריכה מוציאים את המים. ◄ לגדר סביבן בריכות גדולות ולכסות אותן על מנת למנוע גישה לילדים.			

שיעור 2 - אחריות לבטיחות אישית

מה זו אחריות ?

בפרשת כי תצא מצווה בעל בית להיות אחראי לבטיחות הבית כפי שנאמר: "**ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך**" (דברים כ"ב ח). התורה מטילה את האחריות לכשלי בטיחות שנעשו בתחום ביתנו, עלינו. המשמעות היא שאם לא נקפיד על הדברים הקטנים שיוצרים את אורח החיים הבטוח בסביבה שלנו, אל נתפלא אם התוצאה היא שגם התלמידים יזלזלו באחריותם.

קבלת אחריות היא הסמל לנכונותו של היחיד לעמוד בקשיים, במגבלות ובדרישות של מוסכמות החברה. כל עוד המחיר של האחריות תואם את התועלת שתצמח לפרט מהמעשה, הוא יהיה מוכן לשלם אותו. גם ילדים ואפילו צעירים מאוד, יכולים ללמוד להתנהג בהתאם לקוד מוסכם, על פי הסטנדרטים שהחברה האנושית קבעה כנורמה התנהגותית מחייבת. מים שמתייחס לכללי ההתנהגות שנקבעו כאורח חיים בטוח, בזלזול וכאל המלצה שלא מחייבת אותו, גם אינו לוקחים אחריות על תוצאות מעשיו.

בשיעור זה יוכלו התלמידים להתוודע למעשים ולמחדלים שיש להם השפעה על התוצאות. התלמידים יוכלו ללמוד ולהבין מה מידת האחריות שהם עצמם מוכנים לקחת במצבי סיכון מסוימים.

מהלך השיעור

1. שיחה קצרה על מהלך ביצוע סקר בטיחות הבית.
2. דיון על פי אירועי בטיחות מחיי היום, יום.
3. משחק ממוחשב – מאפייני בטיחות וכללי התנהגות.
4. דיון על אחריות לבטיחות אישית.

שיחה על ביצוע הסקר

1. מה לדעתכם היא התועלת העיקרית של סקר בטיחות הבית?
2. האם התגלו בבית כשלים בטיחותיים בעקבות ביצוע הסקר וכיצד טופלו?

דיון על אירועי בטיחות

1. קריאה או הצגת שקף של קטעי סיפור קצרים על אירועי בטיחות שעלולים להתרחש בחיי היום, יום של כל אחד.
2. בדיון על כל אחד מהאירועים, יבחרו שני תלמידים אשר יטענו בפני הכיתה בעד ונגד התנהגות הילד באירוע.

משחק ממוחשב

1. יש להכין פעילות או משחק מחשב לפי מאפייני ההתנהגות הבטיחותית.
2. אפשר שהפעילות תהיה שאלות והתלמידים יבחרו תשובה נכונה מתוך מספר אפשרויות. אפשר משחק של חבלים וסולמות וכמובן כל רעיון אחר המשרת את המטרה.

שאלות לדיון

1. לאחר שלמדתם מה היא התנהגות בטוחה ומה הסיכון בהתנהגות אסורה, האם הייתם משנים משהו בהתנהגותכם?
2. מה היה גורם לכם לקחת אחריות אישית על מה שאתם עושים, היכן משחקים, איך מתנהגים בבית עם חומרים מסוכנים ועם מכשירי חשמל?
3. מה זו אחריות אישית לפי הבנתכם הביאו דוגמאות מחיי היום, יום שלכם על פי האירועים שנדונו בשיעור?

קטעי סיפור על אירועי בטיחות משחק בכדור

המורה ת/יקרא את סיפור הרפתקאותיו של הילד. לאחר כל קטע יתקיים דיון קצר שבו שני ילדים יטענו, האחד בעד התנהגות הילד והשנייה כנגדה. **בסיום הדושיח** יוצג שקף הכללים והמורה ת/יקרא אותם.

אירוע ראשון

ילד משחק בכדור בחצר הבית. תוך כדי כך הכדור עף ומתגלגל אל הכביש.

הילד רץ אחרי הכדור ופורץ אל הכביש מבלי להבחין במכונית שנוסעת לכוונו ברחוב.

המכונית נעצרה בחריקת בלמים. הנהג פותח את החלון וקורא לילד שייגש אליו. הוא נוזף בו ומזהיר אותו לבל יעשה זאת שנית.

כללים

- **אין לשחק ברחוב, זה מסוכן**
- **אין לרוץ אל הכביש אחרי כדור או אחרי חבר**
- **יש לשחק במקומות מיועדים, מגודרים ומרוחקים מן הכביש, כגון חצר הבית, גן ציבורי, מגרש**

אירוע שני

בשבת בבוקר ילד מתעורר ראשון, שאר בני המשפחה עדיין ישנים. הוא משתעמם ומחפש לעצמו תעסוקה. בארון המטבח מתחת לכיור הוא מוצא מיכל של תרסיס להדברת תיקנים ונמלים.

הילד מסיר את המכסה ממיכל התרסיס ומתחיל לרסס להנאתו.

כשאחיו הקטן מתעורר ומצטרף אליו למשחק, טיפות מהתרסיס פוגעות בעיניו. קולות הבכי והצעקות מעירים את בני הבית.

כללים

- **אין לאכול פירות וירקות אלא לאחר רחיצתם במים ובסבון**
- **יש לשמור את חומרי הניקוי וחומרי הדברה בארון נעול או מעבר להישג ידם של ילדים**

אירוע שלישי

בדירה שבקומה השלישית אין סורגים על החלון בחדר הילדים. ילד כבן 9 עלה על כיסא והתיישב על משקוף החלון. בידיו אחז הילד את רובה המים שלו והתיז מים לכוון החצר.

לא עבר זמן רב ורובה המים נשמט מידיו של הילד, נפל למטה והתרסק. קול בכיו של הילד הזעיק את אמו אשר נכנסה לחדר בריצה וראתה אותו מתכופף מהחלון החוצה.

היא זינקה אל הילד, והורידה אותו ממשקוף החלון. "שלא תעז שוב לשבת כך על החלון" אמרה האם.

כללים

- **יש להתקין סורגים על כל החלונות**
- **בחלון ללא סורג יהיה מנגנון המונע פתיחתו ליותר מ- 10 ס"מ**
- **לדאוג למעקה המונע טיפוס על המרפסת, בכל מרפסת בבית**

אירוע רביעי

זה קרה ביום חורף אחד, כל המשפחה ישבה לאכול ארוחת ערב. האם הגישה צלחת מרק חם ומהביל לאבי המשפחה. הילדים לא היו שקטים, הם רבו ודחפו אחד את השני.

ממש ברגע שהאם עמדה להניח את צלחת המרק על השולחן, הילד הגדול פגע בידה והמרק הרותח נשפך על מכנסיו של האב.

זו הייתה כוויה רצינית.

כללים

- **להרחיק ילדים מאזור האירוח בזמן הגשת משקאות חמים לאורחים**
- **למנוע מילדים להשתולל בזמן הגשת מזון חם לשולחן**
- **לבדוק את טמפרטורת המים באמבט לפני שמאפשרים לילד להיכנס לאמבט**

אחריות אישית מחייבת מתן תשומת לב לכל הפרטים

המאפיין	*התנהגות*
שימוש בכלי-בית חשמליים	• בשעת השימוש בכלי בית חשמליים יש לשמור על ידיים יבשות ולנעול נעליים • יש לוודא שהמכשיר וחוטי החשמל תקינים ולא פגומים • בהפעלת מגהץ, מיבש שיער, מקדחה יש לעמוד על חומר מבודד (עץ, גומי) או על רצפה יבשה ולנעול נעליים • אין לחבר מכשירי חשמל לשקע שבור
שימוש נכון בכיריים על גז	• יש להרחיק חומרים דליקים מסביבות הלהבה והכיריים • אין להושיט יד אל סירי הבישול שעל הכירים כדי שהסיר לא יתהפך • יש למנוע מצב שבו הרוח תכבה את הלהבה
חומרים רעילים	• אין לאכול פירות וירקות אלא לאחר רחיצתם במים ובסבון • יש לשמור את חומרי הניקוי וחומרי הדברה בארון נעול או מעבר להישג ידם של ילדים

	• יש להרחיק תרופות מהישג ידם של ילדים, בפרט ילדים קטנים
משחקים בחוץ	• אין לשחק ברחוב, זה מסוכן • אין לרוץ אל הכביש אחרי כדור או אחרי חבר • יש לשחק במקומות מיועדים, מגודרים ומרוחקים מן הכביש, כגון חצר הבית, גן ציבורי, מגרש משחקים
מדורות וסכנת שרפות	• יש לוודא שהמגרש המיועד למדורה נקי מקוצים ורחוק ממבנים ומחומרים דליקים • מומלץ להכין אמצעי כיבוי • אין להדליק גפרורים ולשחק באש ליד מכלי גז • אין להבעיר אש בשדה קוצים או במגרש גרוטאות • יש לשבת במרחק בטוח מגצים מתעופפים ולהתחשב בזרמי רוחות